
Korte kunstwandeling in het centrum van Asten

1. Veteranenmonument

Materiaal:	<i>Cortenstaal en RVS (logo veteranen) en perk met witte anjers</i>
Burgerinitiatief:	<i>Veteranen Stichting Asten met 3^e klas Leerlingen Technasium Varendonck</i>
Titel:	<i>Veteranenmonument/ Anjerperkje</i>
Plaats:	<i>'t Kwartier</i>
Jaar:	<i>2024</i>

Dit monument is een eerbetoon aan alle Astense veteranen. Vier ringen op elkaar, elke ring staat voor een van de krijgsmachten. De anjer staat voor respect en waardering. Voorop staat het logo van de veteraan (de grote V) in RVS. Op het plakkaat, op de zuil, staan woorden zoals respect en thuisfront. Er is een QR code aangebracht op een plateau als je deze scant krijg je een gedicht te horen.

2. De gevallen vrouw

Materiaal:	<i>Brons</i>
Titel:	<i>Oorlogsmonument, 'de gevallen vrouw'</i>
Kunstenaar:	<i>Annemarie Leenders-Kusters</i>
Plaats:	<i>Moussaultpark</i>
Jaar:	<i>1968</i>

In 1968 onthuld als oorlogsmonument voor alle Astense gevallen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De kunstenaar liet zich inspireren door de slag om de Peel waarbij vele vrouwen en kinderen omkwamen. De gesneuvelde vrouw staat symbool voor al het oorlogsleed, niet alleen het verlies, maar ook het leed en de ellende veroorzaakt door de oorlog. In de buik van de vrouw is een holte waar na een regenbui een vogelbad ontstaat. Het symboliseert het leven dat verder gaat. Tevens opgericht ter nagedachtenis aan Burgemeester Wijnen die in 1944 door de Duitsers werd doodgeschoten. In 2008 kreeg het monument een opknapbeurt. Er zijn plaquettes bij het monument geplaatst, waarop de namen van alle Astense gevallen in de Tweede Wereldoorlog en het voormalige Nederlands-Indië vermeld zijn. Ook werd er invulling gegeven aan de wens van de kunstenaar om het beeld liggend op de grond te plaatsen. Het is een van de eerste kunstgietwerken van Royal Eijsbouts klokkengieterij.

3. Radboudplaquette

Ontwerp:	<i>Bij gelegenheid van de opening van de Radboud MULO in 1952 geplaatst in de gevel van het gebouw.</i>
Plaats:	<i>Hoek Adelheid van Voornstraat – Bernard de Merodestraat</i>
Materiaal:	<i>Gemetselde nis door metsel II van het Varendonckcollege. Beeltenis Radboud: graniet</i>
Jaar:	<i>1952/ 2020 op de gevel van het toenmalige MULO-gebouw. In 2020 opnieuw geplaatst nabij het voormalige MULO-gebouw en wooncomplex de Beijerd</i>

U ziet hier een beeltenis van bisschop Radboud geflankeerd door de heiligen: Maria met kind, Lucia met palmtak en Agnes met lam. Hij was bisschop van het bisdom Utrecht van 899 tot 917. Een groot deel van zijn leven heeft hij besteed aan wetenschap en scholing. Dit kunstwerk staat hier op de plaats waar vanaf april 1952 een (M)Uloschool voor jongens en meisjes heeft gestaan. Vrij snel na de Tweede Wereldoorlog, in oktober 1945, was deze school al van start gegaan in het provisorisch herstelde patronaatsgebouw en telde toen 78 kandidaat-leerlingen.

Later is in 1952 het schoolgebouw opgetrokken waar deze plaquette op nagenoeg dezelfde wijze in de gevel was verwerkt zoals nu in dit kunstwerk. De naam (M)ULO werd in 1968 gewijzigd in MAVO.

Dit kunstwerk is het resultaat van een Burgerinitiatief in 2020 om het stukje geschiedenis niet verloren te laten gaan.

4. De Lis en de rode kersen

Titel: De Lis en de Rode Kersen
Ontwerp: Bruno Feger
Plaats: Binnentuin van zorgcentrum 'De Lisse'
Jaar: 2007

Behalve dat de kunstwerken de binnentuin van het zorgcentrum 'De Lisse' opfleuren, sluit de vormgeving van één van de kunstobjecten nadrukkelijk aan bij de naam van het zorgcentrum.

5. Twee generaties

'De waarde is hetgeen om niet, de ene mens de ander biedt'.

Materiaal: Brons
Ontwerp: Jan van Iepenburg
Plaats: Deken van Pelthof
Jaar: 1981

Op een rustige plaats in deze woonwijk met woonunits voor vooral ouderen, symboliseert dit beeld de hulp voor de oudere mens.

6. Wapen van Asten

Materiaal: Zandsteen
Plaats: Boven de ingang van het oude gemeentehuis
Jaar: 1919

Het oude wapen van Asten gedragen door twee leeuwen. Bij Koninklijk Besluit werd Asten een wapen verleend.

7. VVV-klok

Materiaal: RVS en Cortenstaal
Ontwerp: Mariëlle Muijsenberg-Lagarde
Jaar: 2015
Opdrachtgever: VVV Asten

Het kunstwerk kreeg de vorm van een opengewerkte klok in relatie met de slogan 'Asten klinkt als een Klok'. Wie namelijk Asten zegt, zegt klokken. In de opengewerkte klok, is de vorm van een ANWB-paddenstoel opgenomen, waarop informatieborden zijn geplaatst:

- Centrumkaart van Asten,
- Wandelknooppuntenkaart,
- Fietsknooppuntenkaart
- Kaart van de Groote Peel.

Aan de vier rechte zijanten van dit informatie-gedeelte zijn digitale lichtkranten opgenomen om de plaatselijke evenementen te promoten. De klok is bovenop afgewerkt met een groen blad, verwijzend naar het logo van het Museum Klok & Peel. Het gehele kunstwerk is gemaakt in RVS en de klok zelf is gespoten in een Corten stalen bruine kleur.

8. Prins De Klot

Materiaal: Brons en natuursteen.
Kunstenaar: Leny Manders - van den Eerenbeemt
Plaats: Hoek Burgm. Frenckenstraat – Tuinstraat
Jaar: 2015

Geschonken ter gelegenheid van het 55-jarig bestaan van Carnavals Stichting De Klot. Met behulp van subsidies en eigen inbreng van De Klot is dit tot stand gekomen.

9. Social Sofa

Titel: Social Sofa

Materiaal: Kleine mozaïek tegeltjes

Jaar: 2012

Opdracht: Gemeente Asten in het kader van Asten 800- jaar.

Ontwerp: Astense basisschoolleerlingen.

Plaats: Doorsteek naar Kompas in Asten.

Ook in Heusden en Ommel staat een Social Sofa

In samenwerking met geïnteresseerde Astenaren is de bank met mozaïektegeltjes beplakt naar een ontwerp van leerlingen van de Astense Basisscholen.

De Social Sofa is een publieke buitenbank die is ontwikkeld door de Tilburgse cabaretière Karin Bruers. In diverse plaatsen in Nederland staan kleurrijke bankjes. Ze zijn gemaakt van vele duizenden kleine mozaïektegeltjes. Nu staan er zo'n 1500 sofa's in Nederland.

10. Leeuwenfontein

Materiaal: Zandsteen

Titel: Leeuwenfontein

Kunstenaar: Fransen /van Rooij

Plaats: Burgemeester Ruttenplein

Jaar: 1935/2006

Een fontein in neogotische stijl voorstellende water spuwende leeuwenkoppen en gestileerde bloemmotieven. De fontein werd opgericht bij het zilveren ambtsjubileum van burgemeester Wijnen. Het randschrift luidt: 1910 6 april 1935. W.J.M. Wijnen burgemeester. De fontein was een geschenk van de bevolking. Burgemeester Wijnen werd in 1944 samen met burgemeester Smolders uit Someren door de Duitsers gefusilleerd. Op de plaats van de fusillade langs de Zuid-Willemsvaart op de grens van Brabant en Limburg is een gedenkplaat geplaatst. De huidige fontein op het burgemeester Ruttenplein is een replica van de oude fontein en is hier geplaatst in 2006 bij het gereedkomen van het winkelcentrum 'Het Kompas'.

11. Gerardus

Materiaal: Engelse crème bakkende klei.

Kunstenaars: Gebr. van Eck Eindhoven

Plaats: Gevel op de hoek Koningsplein/Burgm. Wijnenstraat

Jaar: 1954

Vroeger woonden op Koningsplein 4, drie generaties kleermakers van de familie Linden. Zij hadden een grote verering voor de H. Gerardus de patroonheilige van de kleermakers. Daarom hebben zij dit beeld laten maken en op de zijgevel geplaatst.

12. Paard

Materiaal: Brons

Titel: Het paard

Kunstenaar: Theo van Amstel Son

Plaats: Koninklijke Eijsbouts Klokkengieterij en torenuurwerken Driehoekstraat

Jaar: 1968

De firma Eijsbouts besloot naast klokken ook kunstwerken te gaan gieten. Aan de kunstenaar werd aangeboden zijn paard kosteloos te gieten, mits de firma Eijsbouts een tweede paard mocht gieten voor het eigen bedrijf.

13. Hekwerk

Kunstenaar: Mathieu Konings

Plaats: Wilhelminastraat

Jaar: 1972

Het hekwerk is gemaakt uit onderdelen van oude klokken en uurwerken

14. Timpaan kerk **Maria Presentatie** achter gaas i.v.m. de duiven

Materiaal: Zandsteen

Titel: Maria met Kind

Kunstenaar: Atelier Thissen Roermond

Plaats: Hoofdingang

Jaar: 1898

De hoofdingang is versierd met de presentatie van de 7-jarige Maria aan de tempel, met daarboven twee engelen. Hieraan heeft de kerk zijn naam te danken. De neogotische, drie beukige kruiskerk, is gebouwd van 1896 tot 1898. In de kerk een prachtig gebeeldhouwde preekstoel uit 1858, een calvariegroep uit 1480 en een staakmadonna uit 1775.

15. De Groene Poort

Titel: De Groene Poort

Kunstenaar: Ineke Visser

Plaats: Koningsplein

Jaar: 2001

De Groene Poort verwijst naar de functie van dit kunstwerk als toegangspoort naar het dorpscentrum. Het rode ruitje in het kunstobject is 'het geheim' van de kunstenares. Het kunstwerk, dat op de fundering van de vroegere toren van de middeleeuwse kerk is geplaatst, verwijst naar een kerkelijk verleden. Loop maar rond de poort dan zie je de ene keer een Romaanse boog en dan weer een spitsboog. Het mond geblazen groene glas verwijst naar het ongekleurd/ groene glas dat in de vroege middeleeuwen voor het eerst in kerken werd gebruikt. Tot slot vormt het bovenaanzicht van het kunstwerk een kompas. Het is dan ook op de noord zuid as geplaatst en net zoals de vroegere kerktorens bedoeld als markeringspunt voor de reizigers.

16. Jan die Smet

Materiaal: Brons

Titel: Jan die smet van der Diesdunc

Kunstenaar: Pier van Leest

Plaats: Koningsplein

Jaar: 2001

Op het Koningsplein staat het kolossale bronzen beeld van 'Jan die Smet'. Hij was in de 15e eeuw een vermaard en bemiddeld klokkengieter. Hij woonde in het gehucht 'Den Diesdunck', samen met zijn vrouw Aleidis en hun kinderen. Zijn roem en vakmanschap zijn nu nog af te lezen van de bronzen klokken, die hij meer dan vijfhonderd jaar geleden gegoten heeft en die her en der in Zuid-Nederland zijn teruggevonden. Ook in de kerktoren van de H. Maria Presentatiekerk hangt een klok, 'Maria' genaamd, door hem in 1447 gegoten. De Astenaren leverden hiervoor gouden, zilveren, koperen en tinnen sieraden en voorwerpen in. De klok zou tot aan de Peelrand te horen zijn en zo de mensen oproepen tot gebed.

17. Jachttafereel

Jachttafereel aan de dakrand van de villa.

Tegeltableau: Jugendstil.

Plaats: Koningsplein

Jaar: 1904

Op de hoek Koningsplein/Julianastraat staat de villa van Johan Bluysen, vroeger een belangrijke werkgever in Asten. De villa dateert uit 1850. De erker in neorenaissance stijl is aangebouwd in 1904. De tegeltableaus in Jugendstil stellen voor: gestileerde bloemen en jachttafereelen, vos jaagt op kippen, hond op fazant, eekhoorn, haas, konijnen en eend.

18. Terra Cotta plaquette

Titel: Maria hulp der Christenen bid voor ons

Plaats: Gevel hoofd-entree 'Lievenhuis'

Jaar: 1940

Toen het Duitse leger op 10 mei 1940 ons land overrompelde, richtte koningin Wilhelmina haar vlammend protest tot de Duitse regering. Door het Nederlandse leger, gelegen in de Maaslinie, werd de vijandige kolos één dag tegengehouden, zodat de Duitse soldaten 11 mei Asten binnen marcheerden.

De verzetsdaad van de Eerwaarde Heer F. Allard, die toen rector van het Bartholomeusklooster was, bestond hieruit, dat hij in een Limburgs atelier aan de Maas een protestplaquette liet vervaardigen. Maria, Hulp der Christenen, wordt afgebeeld met Kind. Ze staat op de wereldbol en verplettert de kop van het monster. Gebruikelijk was de afbeelding van een slang, die hier vervangen is door een draak, waarmee het Hitlerregime bedoeld wordt.

De Morgenster, ook een eretitel van Maria, verbeeldt de hoop, die de bevolking, ondanks alles, niet opgeeft en om Maria's hulp bidt. De datum verwijst naar de Duitse inval.

19. Anne Frank

Materiaal: Brons

Titel: Anne Frank

Kunstenaar: Joep Coppens (1940)

Plaats: Deken van Pelthof

Jaar: 1995

Op vijf mei 1995 werd dit beeldje (toen nog in was) onthuld in de hal van het gemeentehuis. De toneelgroep 'Het Achterhuis' had de kunstenaar de opdracht gegeven iets te ontwerpen in relatie met Anne Frank. Ofschoon hij evengoed een abstract beeld mocht en had kunnen maken, heeft hij toch gekozen voor een figuratief bronzen beeldje van het meisje Anne Frank. Dit omdat haar korte leven van grote betekenis is in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. De genocide die toen heeft plaatsgevonden en waarvan Anne ook (indirect) het slachtoffer is geworden (zij is aan tyfus gestorven). Haar handen zijn geboid, hiermee vertegenwoordigt zij alle mensen die gedurende deze wrede oorlog door het Naziregime gevangengenomen en gedeporteerd zijn, beroofd van hun vrijheid, van alles wat deze mensen dierbaar was en zelfs beroofd van hun leven.

20. Bezoek de Binnentuin van het oude gedeelte van Bartholomeus. Vroeger is dit een klooster geweest van de Zusters van Liefde, vandaar ook de naam 'Lievenhuis' van het appartementencomplex. Bewonder de oude, originele elementen van dit voormalige klooster.

21. Bartholomeus beeld

Titel: Bartholomeus
Materiaal: Zandsteen
Plaats: Kerkstraat boven het glas-in-lood boven de eerste ingang
Jaar: 1934(?)

De zusters van liefde hebben in 1841 een klooster gesticht in Asten in nauwe samenwerking met de toenmalige pastoor Bartholomeus Kemps. (1787 - 1863). Vandaar de naam Bartholomeus voor het klooster. Naar aanleiding daarvan is (vermoedelijk in 1934) het beeld van Bartholomeus geplaatst aan de Kerkstraat boven het glas-in-lood boven de eerste ingang waar ook het ANWB bord is geplaatst.

We hopen dat u op een fijne manier kennis hebt genomen van de kunst in het Centrum van Asten.

VVV ASTEN